

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
CZĘŚĆ PIERWSZA	
Europejskie systemy resocjalizacji nieletnich	17
GENEZA I ROZWÓJ INSTYTUCJI RESOCJALIZACYJNYCH DLA OSÓB NIEPRZYSTOSOWANYCH SPOŁECZNIE	19
Sądy dla nieletnich	19
Zakłady wychowawczo-poprawcze	23
Instytucja kuratorów sądowych dla nieletnich	29
Pozainstytucjonalne formy oddziaływań wychowawczych na nieletnich	32
Narodziny postępowej myśli penitencjarnej	34
Powstanie postępowych systemów penitencjarnych	36
RESOCJALIZACJA NIELETNICH W WYBRANYCH KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ ...	45
Wielka Brytania	45
Zakłady dla nieletnich	50
Zmiany w polityce penitencjarnej na przełomie XX i XXI w.	53
Instytut Jej Królewskiej Mości dla Młodocianych	57
Wspólnota „Phoenix House”	58
Belgia	62
Sądy dla nieletnich	64
Komitety do spraw ochrony młodzieży	65
Dania	66
Kluby dla dzieci i młodzieży	68
Rodziny zastępcze	69
Wybrane instytucje resocjalizacji i profilaktyki	70
Finlandia	74
Lokalne komisje społeczne	74
Środki wychowawcze i karne	75
Zakłady dla nieletnich	76
Francja	77
Odpowiedzialność karna nieletnich	77
Sądy dla nieletnich – środki wychowawcze i karne	78
Ośrodki obserwacyjne – kuratorzy	79
Rodziny zastępcze	81
Action Educative en Milieu Ouvert (AEMO)	83
Groupe Pédagogique et Animation Social – GPAS (Grupa Pedagogiki i Animacji Społecznej)	84
Holandia	87
Norwegia	91
Republika Federalna Niemiec	92
Postępowanie z młodzieżą nieprzystosowaną społecznie	92
Urzędy Opieki Społecznej nad Młodzieżą	97

Sądy dla nieletnich	103
Instytucje opieki, wychowania i prewencji	109
Instytucje pozarządowe zajmujące się opieką nad dzieckiem zagrożonym demoralizacją i przestępczością	114
Szwecja	116
Komisje ds. opieki społecznej nad dziećmi i młodzieżą	117
Sądy powszechne	119
Nadzór pracownika socjalnego	120
Rady readaptacji społecznej i zawodowej	121
Włochy	121
System postępowania z nieletnimi	121
Salezjańska Wspólnota „Emaus” w Otranto	124
Ośrodek Ceis w Rzymie	128
PROBLEMATYKA RESOCJALIZACJI MŁODZIEŻY NIEPRZYSTOSOWANEJ SPOŁECZNIE W WYBRANYCH KRAJACH PRZYJĘTYCH DO UNII EUROPEJSKIEJ 1 MAJA 2004 R. ..	131
Czechy	131
Zasady odpowiedzialności postępowania z nieletnimi	131
Zakłady karne dla młodocianych	133
Litwa	136
Dom Opieki i Pracy dla Dziewcząt w Wilnie	138
Szkoła Młodzieżowa w Wilnie	138
Słowenia	140
Węgry	147
POSTĘPOWANIE Z NIELETNIMI W OPARCIU O PRZEPISY PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO	150
Ewolucja europejskich systemów odpowiedzialności i postępowania z nieletnimi	150
Geneza Unii Europejskiej	153
Konwencja Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka	156
Reguły ONZ dotyczące działania wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich	157
CZĘŚĆ DRUGA	
Międzynarodowa działalność o charakterze prawnym i psychologiczno-pedagogicznym	169
MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA	171
UNESCO – Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury	171
UNICEF – Fundusz Narodów Zjednoczonych Pomocy Dzieciom	172
WAO – Światowe Stowarzyszenie Pomocy Sierotom i Dzieciom Opuszczonym	176
IFCO – Międzynarodowa Organizacja Opieki Zastępczej	177
FICE – Międzynarodowa Fundacja Wspólnot Wychowawczych	180
Pozostałe organizacje i stowarzyszenia	186
WSPÓŁPRACA POLSKI Z PAŃSTWAMI EUROPEJSKIMI I POZAEUROPEJSKIMI W ZAKRESIE OPIEKI, POSTĘPOWANIA PREWENCYJNO-RESOCJALIZUJĄCEGO I PENITENCJARNEGO	193
Polska – współorganizator spotkań międzynarodowych	193
Współpraca międzynarodowa w zakresie polityki penitencjarnej w państwach europejskich	198
Współpraca wyszechradska	200
Dwustronna współpraca Polski z państwami europejskimi	202
Polska-Francja	202
Polska-Niemcy	205
Polska-Litwa	209
Polska-Ukraina	210

CZĘŚĆ TRZECIA	
Resocjalizacja nieletnich w wybranych krajach pozaeuropejskich	213
POSTĘPOWANIE Z NIELETNIMI W AMERYCE PÓŁNOCNEJ	
Stany Zjednoczone	215
Sądownictwo dla nieletnich	215
Zakłady dla nieletnich	218
Amerykański program ratowania rodzin i rodziny zastępcze	226
Opieka nad bezdomnymi dziećmi	229
Kanada	234
Sądy dla nieletnich	234
Komitety do spraw ochrony dzieci i młodzieży	236
Instytucje wychowawcze dla nieletnich	237
Kuratorzy dla nieletnich	238
Kuratorski program resocjalizacyjny – STOP	239
RESOCJALIZACJA NIELETNICH W KRAJACH BLISKIEGO I DALEKIEGO WSCHODU	242
Izrael	242
Japonia	244
Czynniki sprzyjające przestępczości nieletnich	244
CZĘŚĆ CZWARTA	
Światowe tendencje w działalności opiekuńczej, profilaktycznej i resocjalizacyjnej na początku XXI wieku	251
TEORETYCZNE PODSTAWY RESOCJALIZACJI	253
Resocjalizacja w ujęciu pedagogicznym	253
Struktura pedagogiki resocjalizacyjnej	255
Aksjologia resocjalizacji	255
Teorie oddziaływań resocjalizujących	257
Metodyka wychowania resocjalizującego	258
Ewolucja poglądów na resocjalizację	262
Teoretyczny model skutecznego oddziaływania resocjalizującego	265
WSPÓŁCZESNE KIERUNKI I TENDENCJE W OPIECE NAD DZIECKIEM, ZAPOBIEGANIU JEGO DEMORALIZACJI I RESOCJALIZACJI	270
Współczesne poglądy na opiekę i wychowanie w rodzinie	271
Europejskie kierunki w opiece zastępczej	274
Kierunki terapii i resocjalizacji osób uzależnionych od narkotyków	276
Współczesne tendencje w postępowaniu z nieletnimi	280
Środki stosowane wobec nieletnich	281
Postępy w pracy resocjalizacyjnej kuratora sądowego	282
Nowe formy wychowania zakładowego dla nieletnich	284
Kierunki zmian w polityce penitencjarnej	288
Humanizacja odbywania kary pozbawienia wolności w zakładach dla nieletnich i młodocianych	289
Bibliografia	293